

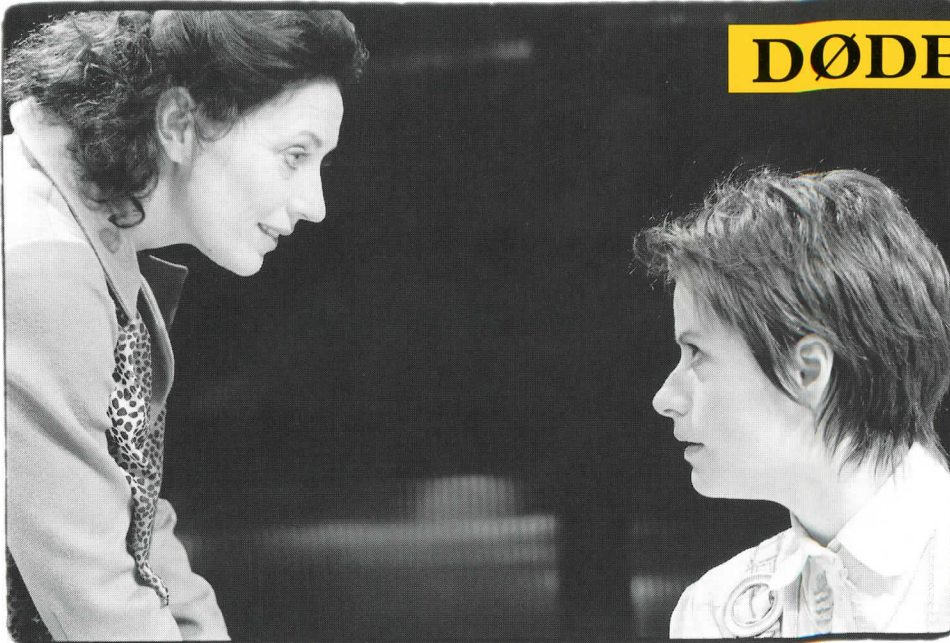
Danmarkspremiere

DØDE KOMIKERES KLUB

Aarhus Teater • Stiklingen

DØDE KOMIKERES KLUB

Af Terry Johnson

MEDVIRKENDE

Eleanor Dorthe Hansen Carlsen

Richard Henning Olesen

Brian Lars Høy

Nick Bue Wandahl

Lisa Lotte Munk

Isenesættelse: Piv Bernth

Scenografi: Pia Maanssen

Oversættelse: Hans Kragh-Jacobsen

Lysdesign: Jens Holm Larsen

Danmarkspremiere 4. januar 1997

Forestillingens varighed: ca 2 timer og 15 min. incl. pause

sponsorer for Aarhus Teater

House of
PRINCE
ARTISER

Martin

CERES

MORGENAVISEN
Jyllands-Posten

- Instruktørassistent: Jazz Noer
- Special effects: Tonny Trifolikum
- Forestillingsleder: Eva Søbye
- Suffli: Birgitte Hansen
- Afvikling lys/lyd:
Jonas Kongsbach/Jens Holm Larsen
- Teatermaler: Anne-Marie Kjær
- Kostumiere: Hanne Gissel, Mehmet Hilmi
- Kostumeassistent: Henny Andersen
- Frisør: Britta Nygaard
- Rekvisitører: Viggo Bay, Steen Jonassen

- Chef lyd/lys: Jens Ravn
- Cheflydsdesigner: Niels Emil Larsen
- Scenemester: Kai Johansen
- Overregissør: Steen Boutrup
- Teknisk chef: Jørn Walsøe
- Markedsføringschef: Leif Due
- Teaterchef: Palle Jul Jørgensen

- Originaltitel: Dead Funny
- Uropremiere:
27. januar 1994 på Hampstead Theatre
- Forlag: Nordiska Strakosch Teaterforlaget ApS
- Foto fra afsluttende prøver: Jan Jul
- Plakat & program lay-out:
Smidstrup Grafisk Bureau
- Programredaktion: Jørgen Heiner & Leif Due
- Tryk: C.C. Print 92 ApS

Eleanor & Richard

TRÆT AF SEX?

af Lone Kühlmann

I min morgenavis foregår der for tiden en livlig debat om sex. Hvor meget er passende, hvad er for lidt, og kan det nogen sinde blive for meget? Det startede med, at en modig kvinde funderede over den omsiggribende bekymring over, at der dyrkes alt for lidt sex i de små hjem. Folk er simpelthen for *stressede* og for optaget af deres travle liv og karriere til at have tid til sex. Hun tillod sig kættersk at mene, at man måske skulle anskue sex ud fra et kvalitets-synspunkt og ikke ud fra antallet af gennemførte pligt-samlejer.

Det fik hun forudsigeligt på puklen for af folk (mænd), som vidste bedre. Al sex er god sex, og konstant sex til vands til lands og i luften – eller måske snarere liggende, stående, morgen, aften, midt på dagen, ude, inde, i køkken, stue og under bruseren, for slet ikke at tale om vågen eller sovende – er det bindemiddel der holder sammen på det lykkelige parforhold.

Nu har jeg sandelig også på Morgen-tv set en engageret analyse af, hvordan den skandaløse mangel på sex i hverdagen simpelthen skyldes, at mænd og kvinder er blevet så ligestillede, så gode *kammerater*, at gnisten simpelthen er blevet væk? Man går jo ikke i seng med sin kammerat, vel?

Tja, jeg ved ikke rigtigt. Om det kan der menes både dette og hint...

I hvert fald skulle det være grunden til, at folk ikke tænder på hinanden i parforholdet, selv om de jo sjovt nok gør det, hvis det bare er andre folks parforhold, de roder sig ud i.

Den slags kaldes utroskab, og det vil muligvis komme bag på nogen, men det fandtes også dengang, man troede, at ligestilling havde noget med rette geledder at gøre.

Fra internationale sladderblade ved jeg, at den smukke og sexy Jerry Hall, gift med Mick Jagger, gavmildt har strøet om sig med gode råd til medsøstre om, hvordan konstant sex er den sikre vej til at holde manden på måtten. (Undskyld!) Hun lod personligt aldrig Mick forlade hjemmet om morgenen, uden den sidste dråbe you know what var vredet ud af ham, ved dygtigt ben- eller måske snarere hånd- og mundarbejde fra fru Jagger. Selv om han ville snyde, så var han ikke i stand til det, meddelte hun triumferende – og alverdens mænd kastede indforståede anklagende blikke på deres uvillige kvinder, der ikke en gang så halvt så godt ud som den hårdt arbejdende Jerry.

Det smerter mig at måtte meddele, at hun tog fuldkommen fejl. Ved samme presses velvillige medvirken blev fruén for nylig klar over, at selv når manden sagde, at han var træt og ikke kunne mere, så kunne han sagtens, når det bare var nogle andre damer, der stillede op. Eller måske snarere lagde sig ned.

Af det kan man lære, at når folk siger, at de er for trætte til sex, så behøver det ikke at betyde, at de er for trætte til sex...

Uden at afsløre handlingen forstår jeg, hvis jeg skal være helt ærlig, godt at "den døde komiker" Richard mister lysten, når hans kone Eleanor disker op med terapeutiske øvelser. På den anden side burde Eleanor selv for længst have indset, at hun ikke trænger til terapi – hun trænger til sex... Så vidt jeg kan skønne, behøver det ikke engang at være særlig kvalitetsbetonet sex.

Og så trænger hun alvorligt til en ny omgangskreds...

Lisa

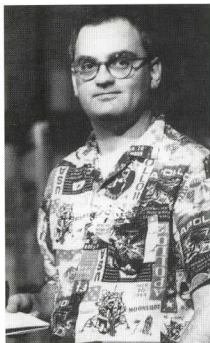

Brian

Nick & Richard

AFTENENS FORFATTER

Terry Johnson er født i 1955. Hans uddannelse på universitetet i Birmingham afsluttedes med en bachelorgrad i drama i 1976, efterfulgt af en periode som skuespiller, samtidig med at hans dramatiske forfatterskab tog sin begyndelse.

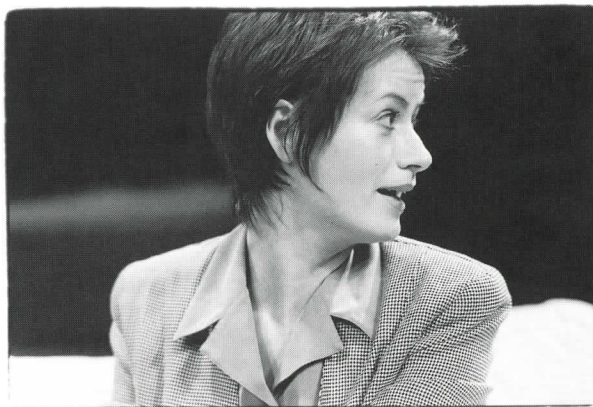
Fra midten af 1980'erne har Terry Johnson tillige været sceneinstruktør på skuespil af blandt andre Mastrosimone, Arthur Miller, Nick Dunning og Alan Ayckbourn, som han har arbejdet med både på teater og TV.

Terry Johnson har skrevet mere end 15 dramatiske tekster for teater og TV, hvoraf "Døde Komikeres Klub" (Dead Funny) fra 1993/94 havde urpremiere i hans egen iscenesættelse på Hampstead Theatre i januar 1994. Med stor succes blev det overført til West-Ends Vaudeville Theatre samme forår og vandt bl.a. fire kritikerpriser som årets bedste skuespil.

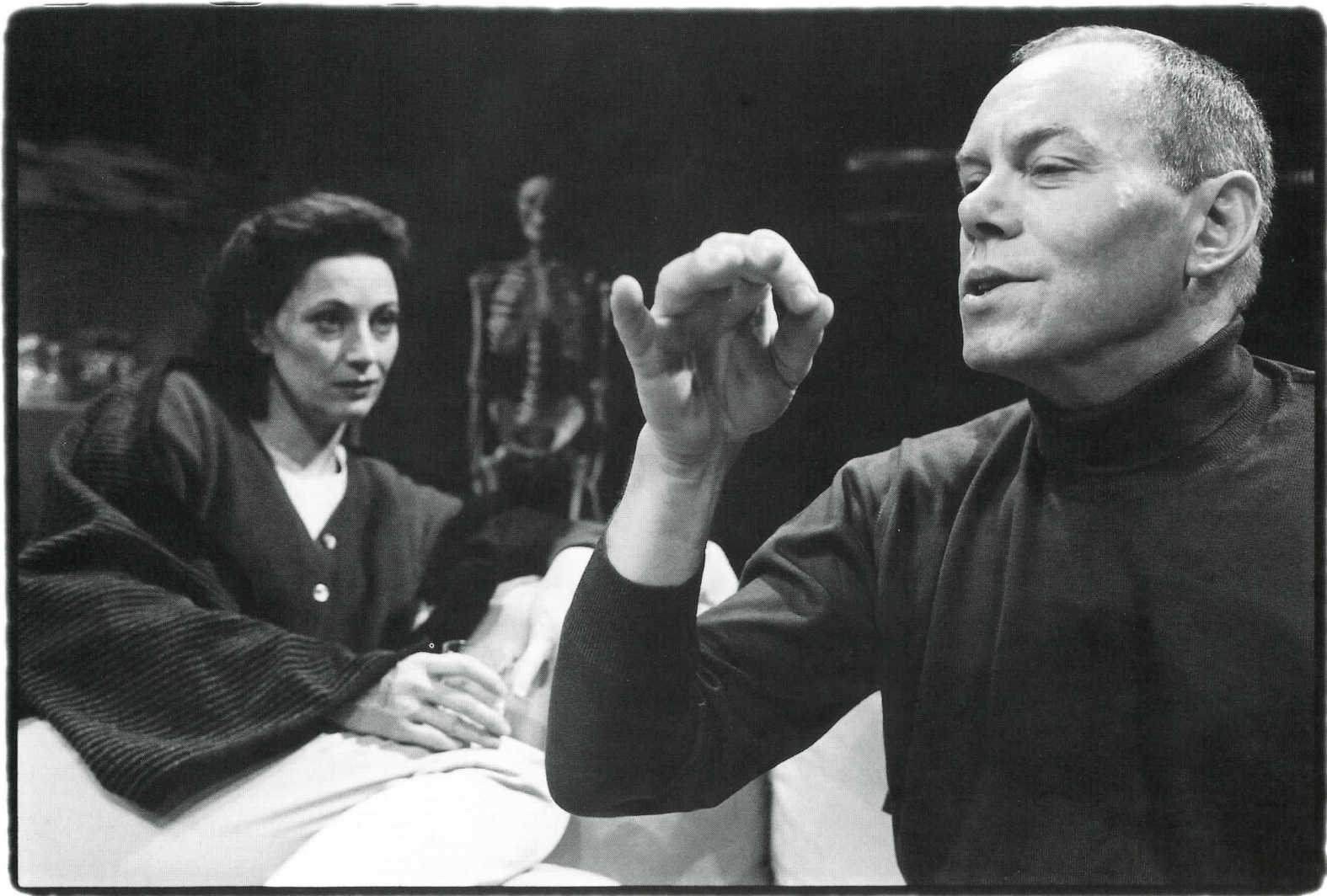
Kendetegnende for Terry Johnsons dramatik er en dristighed i oplægget, kombineret med en underfundighed i udførelsen, hvilket allerede kunne ses i et af hans første skuespil "Insignificance" (1982), hvor han lader Marilyn Monroe møde Albert Einstein på et hotelværelse i New York i 1953. Skuespillet blev kendt herhjemme gennem Nicholas Roegs film fra 1985 – "Pigen og Professorens" – med Theresa Russell og Tony Curtis.

Om menneskers savn og mangel på personlig identitet i vor moderne kultur handler også flere af hans senere skuespil, og med ætsende vid og gru findes motiverne genkendelige i "Døde Komikeres Klub", der hermed får sin Danmarkspremiere på Aarhus Teater, og som samtidig introducerer Terry Johnson for et dansk teaterpublikum.

Jørgen Heiner

DET ER *DØDSJOVT*, OG PUBLIKUM ER *KISTEGLADE*!

af Vivienne McKee

Hvad får folk i de forskellige lande til at le? Er der en fundamental forskel på humor i Danmark og i England? Og hvis der er, hvad er den så?

Danskerne elsker det groteske hos de britiske komikere og deres shows: John Cleese som Basil Fawlty i "Halløj på Badehotellet", The Monty Python Flying Circus (bl.a. "Life of Brian"), Rowan Atkinson og hans uimodståelige figur Mr. Bean, Dave Allens løsslupne irske fortællinger – og mange andre. Men der én engelsk komiker, som ikke alene har erobret danskernes hjerter og humor, men også mange andre nationaliteter over hele verden, og det er den ukuelige Benny Hill (*Alfred Hawthorne Hill*).

På TV over hele verden, fra Cuba til Tjekkoslaviet – fra Finland til Thailand – har han henrykket seere med sin uhyrlige "under-bælttestedet-komik" i "The Benny Hill Show". Selv i USA har hans show kørt fra kyst til kyst fem dage om ugen, og i Washington Post under overskriften "Fornøjeligt slemme Benny Hill" skrev en kritiker: "Hans komik besidder en sjofelhed og plathed forskellig fra alt andet på amerikansk TV... hans tag-selv-bord af latterligheder er vidunderligt blottet for forsonende samfundsværdier".

I april 1992, 68 år gammel, døde Benny Hill, kun få dage før en anden stor, elsket engelsk komiker: Frankie Howerd (*Francis Alick Howard*). Deres komiske stilarter lignede hinanden, men trods det, blev Howerd ikke

særlig kendt udenfor England. Begge henrykkede i den form for komik, hvor ingredienserne er seksuelle undertoner og tvetydige visuelle og verbale vittigheder.

De to komikere fulgte gennem livet parallelle veje til succes. Begge startede karrieren med at underholde soldaterne under krigen, og siden – som Charlie Chaplin før dem – afprøvede de komikken i praksis på music halls og varietéteatre. Derefter, i 50'erne og 60'erne, i TV-mediet.

Den væsentligste forskel på de to komikere var, at Howerds styrke lå i hans live- og stand-up-shows, mens Hill altid fortrak TV-mediet og sine hovedsagelig ikke-verbale sketches.

FRANKIE HOWERD: "NEEEJ!... I MÅ IK' LE!... HØR EFTER!" ("no! don't laugh! listen!")

Frankie Howerd var mester i den dystre form og havde forkærlighed for det banale. Det gjorde ham istand til at få mest ud af replikkerne. Han brugte også en teknik, hvor han prøvede at forhindre publikum i at grine – hvilket selvfølgelig fik dem til at le endnu mere. Hans lange, forvirrede vitser sluttede med "Le ikke! Nej, vær venlig at beherske Dem!"

I den særdeles populære TV-serie "Up Pompei", hvor Howerd spillede Ludicrous Sextus, slave hos en rig romersk familie, hentede han succes'en hjem med den smarte og højst originale idé at tale direkte til publikum (dvs. til kameraet). Det gav ham mulighed for at bruge sin enestående, direkte stand-up-form indenfor TV-

mediets helt anderledes situationskomedier. F.eks. vender Howerd sig til kameraet, da den romerske Gud Hermes stiger ned til jorden for at aflevere et budskab, og siger: "Oooh! It must be the first Air Mail... (Han ser på den meget lille Gud med falsket stemmen, kigger ind i kameraet igen og tilføjer) ..at least I think it's a male!"

BENNY HILL: "IF I SAID YOU HAVE A BEAUTIFUL BODY WOULD YOU HOLD IT AGAINST ME!"

Der går absolut ingen lejlighed tabt for at hive op i et skørt eller ned i et par bukser i Benny Hills sketches. F.eks.: På en gåtur på landet, hjælper han en smuk pige med at klatre over et hegn: Et par lange ben iført hofteholder og strømper afsløres for hans frække blik, hvorefter han åbner lågen for sig selv.

Favoritscener er hospitaler og lægehuse, hvor en sygeplejerske kan bøje sig over en seng, og intetanende afsløre sin kavalergang til patienten foran sig og rumpen til lægen bag sig. Typiske korte sketches indeholder en gruppe mandlige patienter, som haster ud af en lægekonsultation, mens de gnubber deres ømme arme efter indsprøjtninger, altimens en enkelt kvindelig patient gnubber sin bag. Også typisk er en anden sketch, hvor en samling sexede sygeplejersker danser cancan for en patient, som derefter sover ind med et saligt smil på læben. "Sikken måde at dø på" bemærker Benny. Faktisk blev han engang (med sit sædvanlige glimt i øjet) citeret: "I'm not against halfnaked girls – that is, not as often as I'd like to be!".

SJOFLE VITTIGHEDER? NÆ, DET ER NOGET, I FORESTILLER JER!

Den engelske smag for "de seksuelle hentydningers komik" kan føres tilbage til Victoriatiden, hvor music halls tilbød et pusterum fra dagligdagens tilbageholdenhed og snerperi. Denne form for underholdning blev populariseret i de engelske badebyer, hvor de sjofle vittigheder skulle tilpasses et publikum i alle aldre. Dette opnåede man ved hentydninger eller tvetydigheder, som kunne forstås enten helt uskyldigt eller på den slibrige måde.

Jack: *"How long is it since you left your wife, Fred?"*

Fred: *"Just as long as it ever was!"*

Populariteten af denne form for tvetydige, dobbeltbundne vittigheder steg med introduktionen af postkortene fra badebyerne i 1920'erne. Tegningerne på disse postkort forestillede ofte storbarmede, vellystige damer med små underkuede mænd, og de tilbød et tilsyneladende uendeligt antal vittigheder om "balls", "knickers" og "organs", faktisk ethvert ord med en seksuel betydning, – som for eksempel på dansk ordene "bol-ler", "dåse" og "lem".

Faktisk var det sådan, at de umiddelbart uskyldige sætninger blev pludseligt sjofle med den hentydende brug af ordet "it" ("den").

Han: *"If I have another drink I shall feel it in the morning".*

Hun: *"If I have another drink, you can feel it tonight".*

Brugen af seksuelle hentydninger tog til i engelsk komedie samtidig med indføringen af censur på BBC Radio

og senere på TV. I 1940'erne fik alle komikere – optrædende som forfattere – en liste over emner, de skulle undgå, bl.a. religion, de kongelige, racer, fysiske handicap og homoseksualitet. Dette betød faktisk enhver vittighed, der handlede om toiletter, blødagtige mænd, alle former for umoralskhed, par på bryllupsrejse, figenblade, prostitution, handelsrejsende, dyremishandling og kvindeundertøj. Det var et under, at komikere overhovedet havde noget som helst at lave vittigheder om. De komikere, som havde disse tabuemner i deres shows, blev uundgåeligt de mest populære hos publikum, og de undgik retsforfølgelse ved netop den snedige brug af tvetydigheder og seksuelle hentydninger.

Den største eksponent af dem alle, var en brillant stand-up komiker fra varieteteatret, Max Miller. I sine shows appellerede han groft til sit publikums forkærlighed for det antydende og slap afsted med at fortælle de mest "beskidte" historier. "Hvad er det der er så morsomt?", kunne han sige. "Jeg mente ingenting med det, det hele er noget, I forestiller Jer".

CARRY ON LAUGHING

I 1958 blev den uforkammede komedie overført til filmverdenen med de fænomenalt succesfulde "Carry On" film. I mere end tre årtier har disse film, (med titler som: "Carry On Doctor", "Carry On Nurse" og "Carry On at your convenience") fornøjet biografpublikummet med deres slibrige humor. Gerald Thomas som instruerede "Carry On"-filmene (og meget senere den enormt populære John Cleese film-komedie "A fish called Wanda"), bruger sit eget antydende ordspil, når han beskriver hvad der får englænderne til at grine: "Hospitals-

vittigheder, bækkener og inkompetente læger, toiletter, bare bagdele, stor *barm*hjertighed – englænderne har altid nydt en uskyldig stimulering..."

Producenten, Peter Rogers, er særdeles klar over filmenes appelleren til englænderens umodenhed og hyklari omkring sex, "Vore to værste oversøiske markeder er Frankrig og Italien. Jeg tror, det er fordi man i de lande vil se selve akten, de vil ikke bare nøjes med tale om det."

Engelske eller ej, disse film er blevet en kæmpe-succes i overraskende forskellige lande. I Cambodja er en biograf dedikeret til at vise "Carry On"-film 24 timer i døgnet. Og en af seriens stjerner, Sid James, en ægte Cockney med et sjofelt grin udråbte til at være superstjerne i Bangkok. Frankie Howerd optræder i "Carry On Up the Khyber", hvor plottet er, hvad soldaterne i det skotske regiment bærer under kiltene – eller ikke bærer.

Sgt. Strapp: *"Just wait until you see him rushing at you, his kilt flying in the breeze, flashing his huge....weapon at you!"*.

DE GAMLE VITSER ER DE BEDSTE

En ting, alle disse film og slibrige komedier har tilfælles, er kærligheden til de gamle vittigheder. Frankie Howerd har engang sagt: "Hvis jeg fortalte en helt ny vits, ville ingen grine. De ville ikke kunne se, det morsomme". Dette gælder selvfølgelig specielt til Howerds og Hills komediestil, hvor pointen er, at publikum nyder, at de er et skridt foran.

Jeg har selv anvendt denne teknik i årevis i mine "Crazy Christmas Cabarets", præsenteret for et dansk publikum

i København. Disse forestillinger er fulde af Benny Hill-agtige visuelle vittigheder og Frankie Howerd-agtige tvetydigheder. Det kan være aldeles fornøjeligt at mærke publikum har gættet vittighedens pointe, før du er nået til den.

Hills og Howerds komik er meget engelsk. De skaber billeder, men overlader den (logiske) sjofle slutning til publikum. "At være plat er ikke det samme som at være sjofel, smagløs og fornærmende. Dårlig smag er et spørgsmål om holdning. Komik er som at gå gennem et minefelt", sagde Frankie Howerd.

Dette bringer os tilbage til det indledende spørgsmål: Hvad er forskellen mellem dansk og engelsk humor? Danmark har ikke skabt komikere med den samme vulgære og slibrige humor som Hill og Howerd. Der er sandsynligvis mange sociale og historiske grunde til dette. Men ikke desto mindre nyder danskerne denne form for humor. Måske er den mest markante forskel, at engelske komikere tør risikere at gå gennem minefeltet. Engelsk komik nyder at tage chancer og skubbe grænserne for hvad, der er acceptabelt. Det er ikke altid let, og nogle komikere klarer den ikke. Hill og Howerd klarede den. De forblev uendeligt populære gennem hele deres karriere. Og deres død i 1992 markerede enden på en æra af sjove, sjofle, elskelige komikere, som appellerede til alle aldre og kulturer. Terry Johnson lader os ikke glemme nogen af dem i sit skuespil med den vittige titel "Dead Funny".

